

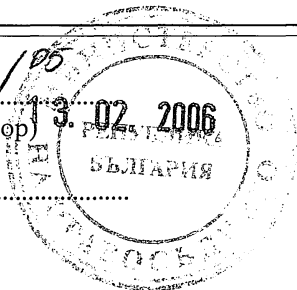

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

1040 София, ул. "Славянска" № 1, тел.: 02/92 37 555, факс: 02/987 00 98

Изх. № 11-00-655/05
 (Моля, цитирайте при отговор)

На Ваш №

*К.б.к.д. - 189/2005
 Да се разгледа за всички
 седмич
 14.02.2006.*

**ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

С Т А Н О В И Щ Е
 от
ГЕОРГИ ПЕТКАНОВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО
 по
КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 8 за 2005 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
 УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА
 КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

С определение на Конституционния съд от 21 декември 2005 г. съм конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело № 8 за 2005 г., образувано по искане на главния прокурор на основание чл. 150, ал.1 и чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията. С посоченото определение искането е допуснато за разглеждане по същество.

Искането е за установяване противоконституционност на разпоредбите на чл. 5, ал. 2 от Закона за Конституционен съд, чл. 38, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 125а, ал. 8 от Закона за съдебната власт.

Съгласно чл. 5, ал. 2 от Закона за Конституционен съд членовете на Конституционния съд продължават да изпълняват своите функции до встъпването в длъжност на техните приемници.

Съгласно чл. 38, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация кметовете продължават да изпълняват своите функции до полагането на клетвата от новоизбраните кметове.

Съгласно чл. 125а, ал. 8 от Закона за съдебната власт мандатът на административния ръководител започва от датата на встъпване в длъжност. До встъпването в длъжност на нов административен ръководител досегашният продължава да изпълнява длъжността.

В искането си вносителят твърди, че цитираните разпоредби на Закона за Конституционен съд, на Закона за местното самоуправление и местната администрация и на Закона за съдебната власт противоречат на съответстващите им от Конституцията разпоредби на чл. 148, ал.1, т.1, чл. 139, ал.1 и чл. 129, ал.5, които определят продължителността на мандатите на тези органи. Противоконституционността произтича от главните мотиви на решение № 4 от 21 април 2005 г. по к. д. № 11 от 2004 г. на Конституционния съд.

По искането за установяване противоконституционност на разпоредбите на чл. 5, ал. 2 от Закона за Конституционен съд и чл. 38, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация не предоставям становище с оглед предмета на тези разпоредби, който пряко е извън рамките на компетентност на министъра на правосъдието.

Искането за установяване противоконституционност на разпоредбата на чл. 125а, ал. 8 от Закона за съдебната власт е основателно по следните съображения:

Съгласно чл. 129, ал. 5 от Конституцията административните ръководители в органите на съдебната власт, с изключение на тези по чл. 129, ал. 2, се назначават на ръководната длъжност за срок от пет години с право на повторно назначаване.

Разпоредба на чл. 125а, ал. 5 от Закона за съдебната власт също постановява, че административните ръководители се назначават на съответната ръководна длъжност за срок от 5 години. В алинея 8 на същия член се уточнява, че мандатът на административния ръководител започва

от датата на встъпване в длъжност. До встъпването в длъжност на нов административен ръководител досегашният продължава да изпълнява длъжността. Разпоредбата дава възможност ръководителят да продължи да изпълнява длъжността си за неопределено време след изтичането на петгодишния срок. Тази възможност произтича от установената от чл. 30а процедура за избор и назначаване на административен ръководител. Предложенията за назначаване на административен ръководител се правят пред Комисията по предложенията и атестирането. Комисията обсъжда предложенията и ги внася за разглеждане от Висшия съдебен съвет. Решенията за назначаване на административния ръководител се приемат от Висшият съдебен съвет. Законодателят е предвидил срокове за извършване на съответните действия до приемане на окончателното решение за избор и назначаване от Висшия съдебен съвет, но няма никаква гаранция, че встъпването в длъжност на новия ръководител ще стане непосредствено след изтичането на петгодишния мандат на предходния. Процедурата за избор и назначаване може да приключи след изтичане на петгодишния мандат на административния ръководител. Реално това означава удължаване на определения от Конституцията петгодишен мандат на административния ръководител със срока до встъпването в длъжност на новоназначения. Удължаването на петгодишния срок предвидено в чл. 125а, ал.8 от Закона за съдебната власт е противоконституционно. В подкрепа на тези съображения са и главните мотиви на Решение № 4 от 2005 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 11 от 2004 г.: **“Оспорената разпоредба позволява председателите на върховните съдилища и главният прокурор да продължат да изпълняват длъжността си след изтичане на конституционно установения срок от седем години. Като позволява това, тя всъщност променя този срок и го увеличава с периода от изтичане на седемте години до встъпването в длъжност на новоназначените или с неопределено по продължителност време. При предвидените в чл. 28, ал. 2 ЗСВ условия за откриване на процедура и внасяне на предложения несъмнено е възможно изборът във Висшия съдебен съвет и назначаването от президента да завършат до изтичане на мандата. Възможно е и обратното - изборът и назначаването да не приключат до края на мандата. Причините за това могат да са различни - несвоевременно откриване на процедурата за предложения и избор във Висшия съдебен съвет, провеждане на гласуването, без да се стигне до избор на кандидат, отказ от страна на президента да назначи предложения от Висшия съдебен съвет кандидат, който отказ би наложил отново да се проведе избор при спазване на условията по чл. 28, ал. 1 - 7 ЗСВ. Но каквито и да са причините, в този именно случай чл. 28, ал. 9, изр. 2 ЗСВ допуска срокът на правомощия да се продължи**

и в противоречие с чл. 129, ал. 2 от Конституцията да превиши седем години. “

Разпоредбите на Конституцията са императивни с оглед прокламираното в нея върховенство на основния закон. Чл. 5, ал. 1 предписва, че Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат. Императивни са и сроковете на пълномощия на държавните структури, които са постановени с нейните разпоредби. За да бъде удължен такъв срок следва да има изрична разпоредба на основния закон. Такъв пример е разпоредбата на чл. 64, ал.1 и 2 от Конституцията. Народното събрание се избира за срок от четири години , като в случай на война, военно или друго извънредно положение, настъпили по време или след изтичане на мандата на Народното събрание, срокът на неговите пълномощия се продължава до отпадането на тези обстоятелства. Конституционната разпоредба изрично повелява удължаване на срока на мандата на Народното събрание до отпадането на визираните от чл. 64, ал. 2 обстоятелства.

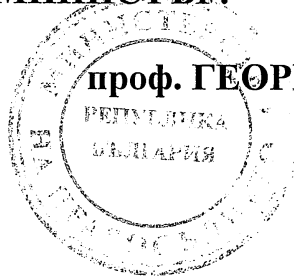
Съгласно чл. 129, ал. 5 от Конституцията административните ръководители в органите на съдебната власт се назначават на ръководната длъжност за срок от пет години . Императивно установеният срок не дава възможност на законодателя да приема правила в отклонение на продължителността на този срок. Това, обаче, се е случило с разпоредбата на чл. 125а, ал.8 от Закона за съдебната власт. В чл. 125а, ал. 8 от Закона за съдебната власт е прието удължаване на петгодишния мандат на административния ръководител до встъпването в длъжност на новоназначения . По този начин се удължава императивно установеният в чл. 129, ал. 5 конституционен срок, което е недопустимо.

Разбирането, че мандата на ръководителя на орган на съдебната власт не може да бъде удължаван до встъпването на новоназначения ръководител, не влиза в противоречие с конституционния принцип за непрекъснатост при упражняване правата на държавните органи. Съгласно чл. 125а, ал. 3 от Закона за съдебната власт административният ръководител във всички случаи на отсъствие възлага с писмена заповед на един от заместниците си да изпълнява функциите му или част от тях. Когато административният ръководител не е определил свой заместник, функциите му се изпълняват от един от заместниците му по старшинство. По този начин законодателят е предвидил непрекъснатостта в работата на органите на съдебната власт, която непрекъснатост е абсолютно необходима за всички органи на държавата. В периода, в който евентуално няма да има титуляр на длъжността след изтичане на мандата на ръководителя, работата на съответния орган на съдебната власт няма да се блокира, тъй като ръководните функции се поемат от заместника.

Поради посочените по-горе съображения и по аргумент от Решение № 4 от 2005 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 11 от 2004 г. разпоредбата на чл. 125а, ал.8 от Закона за съдебната власт противоречи на чл. 129, ал. 5 от Конституцията, поради което считам, че искането е основателно и разпоредбата на чл. 125а, ал. 8 от Закона за съдебната власт следва да бъде обявена за противоконституционна .

МИНИСТЪР:

проф. ГЕОРГИ ПЕТКАНОВ

МК/